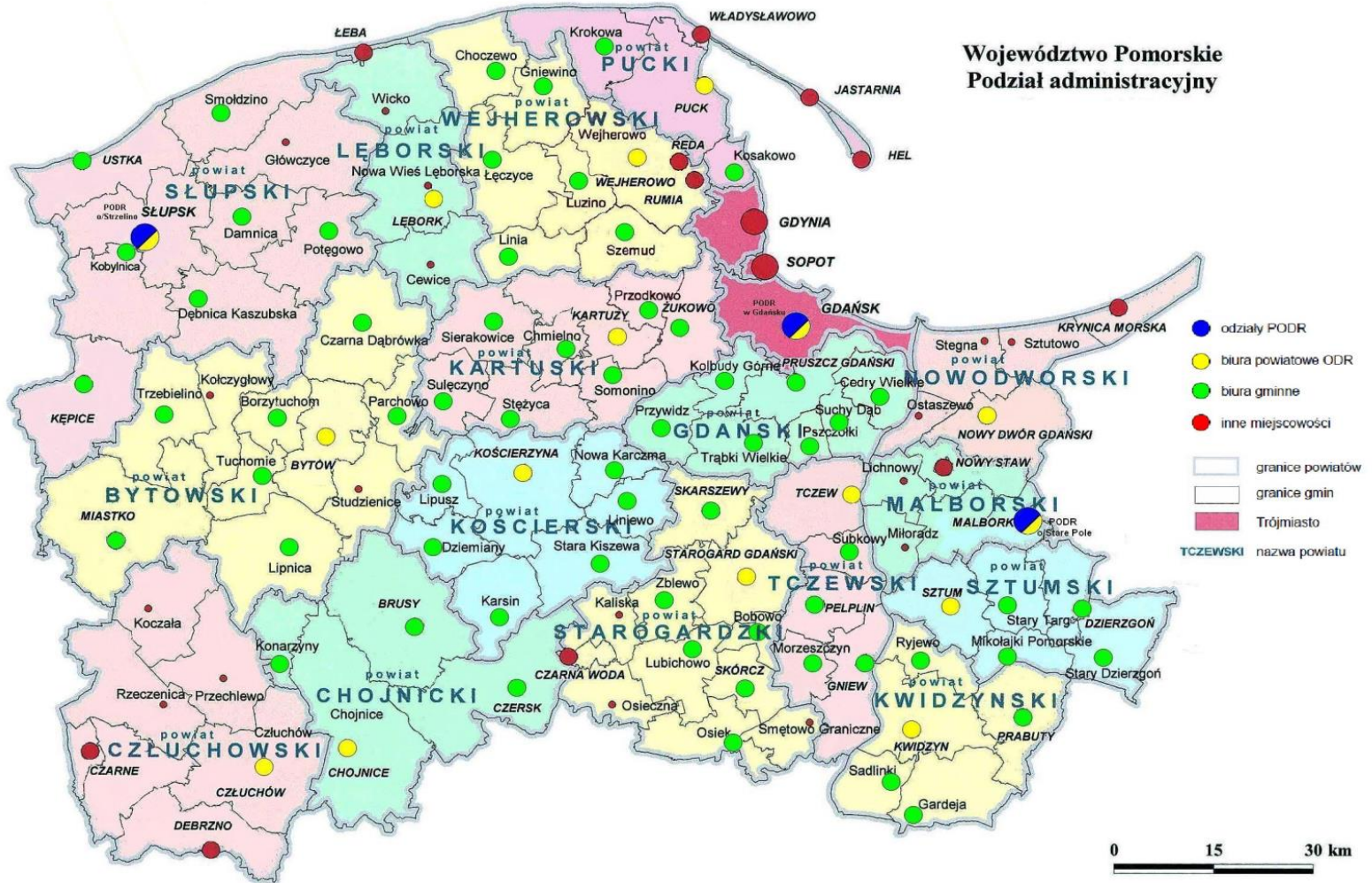

POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GDAŃSKU W LATACH 2004-2014

Gdańsk, wrzesień 2015r.

Obszar działania PODR w Gdańsku

Sytuacja dochodowa gospodarstw rolnych na podstawie badań rachunkowości rolnej PL FADN oraz perspektywa finansowania rolnictwa w ramach WPR do roku 2020

Rachunkowość PL FADN – narzędziem zacieśnienia współpracy pomiędzy rolnikiem a doradcą PODR.

Dochód rolniczy gospodarstw współpracujących z PODR w Gdańsku

Wyszczególnienie	Średnio-małe (10<ha<=20)	Średnio-duże (20<ha<=30)	Duże (30<ha<=50)	Bardzo duże (ha>50)
% dochodu rolniczego gospodarstw nieprzerwanie współpracujących z PODR od 2004r. w stosunku do pozostałych współpracujących	Średni dochód rolniczy 2004-2012 w gospodarstwach współpracujących nieprzerwanie od 2004 r			
	28 317,79	42 090,59	65 044,39	163 623,31
	Średni dochód rolniczy 2004-2012 w pozostałych gospodarstwach współpracujących			
	22 516,62	37 188,30	64 639,91	162 868,15
	125,76%	113,18%	100,63%	100,46%

Nasze sukcesy i nowe zadania

Priorytety działalności PODR w Gdańsku

**POPRAWA
KONKURENCYJNOŚCI**

**TECHNOLOGIA PRODUKCJI
ROŚLINNEJ I ZWIERZĘCEJ**

**ROZWÓJ OBSZARÓW
WIEJSKICH**

Miejsce naszego działania

- Obszary wiejskie jako miejsce:
  - prowadzenia działalności rolniczej
  - zamieszkania (szeroko pojętych funkcji życiowych)
  - prowadzenia działalności pozarolniczej.

Nasza rola

- We wszystkich tych aspektach bardzo istotną rolę odgrywa publiczne doradztwo rolnicze. Nasza działalność nie ogranicza się tylko do szkoleniowo-doradczej w zakresie produkcji rolnej ale w coraz większym stopniu pełniemy także rolę inicjatora działań społecznych i aktywności pozarolniczej – szczególnie tej realizowanej w oparciu o potencjał gospodarstwa rolnego.

Dane statystyczne wskazują na zmniejszanie się liczby gospodarstw z przedziałów 10-50 ha. Gospodarstwa te stanowią bardzo cenną tkankę środowiska wiejskiego – ważną nie tylko z punktu widzenia gospodarczego, ale także społecznego. Duży niepokój wywołuje także zmniejszanie się liczby gospodarstw z produkcją zwierzęcą. Niezbędne są działania zapobiegające dalszemu zmniejszaniu liczby tych gospodarstw.

Dane PL FADN wskazują na niejednorodność procesu powiększania się powierzchni gospodarstw – najwyższy ok. 15% wzrost powierzchni na przestrzeni ostatnich lat zanotowano w gospodarstwach wyspecjalizowanych w produkcji roślinnej i produkcji trzody chlewnej, najniższy ok. 3% w gospodarstwach niewyspecjalizowanych. Osiągają one także najniższe wskaźniki dochodowości.

W gospodarstwach produkcji polowej wyraźny jest stały wzrastający trend inwestycyjny. Inwestycje te dotyczą w przeważającej części maszyn i urządzeń, w dużo mniejszym stopniu budynków oraz ziemi. W innych typach produkcyjnych gospodarstw trend ten jest znacznie słabiej zarysowany. Ok. 4-5% gospodarstw aktywnych korzystała ze środków inwestycyjnych PROW 2007-2013 w zakresie modernizacji swoich gospodarstw.

- **Zadania doradztwa rolniczego związane z wdrażaniem I Filaru WPR**

Nowe regulacje prawne

- Działania informacyjne związane z wdrażaniem Wspólnej Polityki Rolnej, szczególnie I filaru tej polityki, miały w 2015 r. charakter działań masowych, wymagających dotarcia z informacją i pomocą, w krótkim czasie, do kilkudziesięciu tysięcy rolników w skali województwa. Sukces tej operacji warunkowany był objęciem całego obszaru województwa (gminy, powiatu, często sołectwa) zorganizowanym, kompetentnym i całościowym wsparciem doradczym.

- W poprzednich latach PODR wypełniał i pomagał w wypełnianiu ok. 13 tys. wniosków obszarowych, w 2015 r. liczba ta zwiększyła się do ok. 16 tys. wniosków.

- Szczególnej troski wymagali właściciele tzw. małych gospodarstw (54% ogółu beneficjentów), którym trzeba było wyjaśnić mechanizmy, zalety i wady uproszczonego systemu płatności oraz pomóc w podjęciu decyzji o wejściu do tego systemu, jak również właściciele dużych i bardzo dużych gospodarstw, w przypadku których wnioski charakteryzowały się dużym skomplikowaniem.

- Doradztwo dla właścicieli małych gospodarstw wymaga podejścia kompleksowego, zakładającego równoczesne przekazanie, potencjalnym beneficjentom, informacji o możliwości uzyskania zwiększonej, jednorazowej płatności w przypadku trwałego przekazania takiego gospodarstwa innemu rolnikowi oraz preferencji w uzyskaniu wsparcia na rozpoczęcie działalności pozarolniczej. Oczywistą sprawą jest konieczność objęcia takich beneficjentów merytoryczną pomocą doradczą w całym procesie aplikacyjnym.

- Sukces w sprawnym wprowadzeniu komponentu płatności proekologicznej, który stanowi 30 % koperty płatności, wymagał od doradców specjalistycznej wiedzy z zagadnień rolnośrodowiskowych, systemów certyfikacji środowiskowej oraz tzw. praktyk równoważnych.

- **Zadania doradztwa rolniczego związane z wdrażaniem II Filaru WPR**

- Z doświadczeń z wdrażania PROW 2007-2013 wynika, że największe oczekiwania beneficjentów względem pomocy doradczej od jednostek doradztwa rolniczego dotyczą działań inwestycyjnych oraz rolnośrodowiskowych.

W obecnym okresie programowania działania informacyjno-szkoleniowe i bezpośrednie doradztwo dotyczyć będzie w szczególności następujących działań:

1. Inwestycji w środki trwałe, w tym przede wszystkim poddziałania Modernizacja gospodarstw rolnych.
2. Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, w tym przede wszystkim poddziałania:
  - a/ Premie dla młodych rolników,
  - b/ Premie na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
  - c/ Restrukturyzacja małych gospodarstw,
  - d/ Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa
3. Tworzenie grup i organizacji producentów.
4. Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne.
5. Rolnictwo ekologiczne.

W programie PROW na obecną perspektywę programowania znajdują się działania dedykowane wprost dla doradztwa rolniczego, lub działania, w których jednostki doradcze wymieniane są jako jedni z beneficjentów. Do działań takich należą:

1. Transfer wiedzy i działalność informacyjna,
2. Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw,
3. Współpraca
4. Leader

W ramach działania **Transfer wiedzy i działalność informacyjna** przewidziano dwa poddziałania:

1. Szkolenia zawodowe i nabywanie umiejętności

2. Demonstracje i działania informacyjne

W obydwu poddziałaniach jednym z beneficjentów są publiczne podmioty doradcze, do których zaliczono: wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego i izby rolnicze. Nadrzędnym celem działania jest upowszechnianie dobrych praktyk lub innowacyjnych rozwiązań dotyczących produkcji rolnej, leśnej lub przetwórstwa rolno-spożywczego.

Realizacja działania **usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw** ma, zgodnie z programem PROW 2014-2020, umożliwić wzmocnienie mechanizmów transferu wiedzy i innowacji m.in. poprzez doradztwo dostosowane do indywidualnych potrzeb producentów rolnych.

Podstawową operacją w ramach tego działania ma być **Świadczenie kompleksowej porady dla rolnika lub grupy rolników**. Realizacja tej operacji wymagać będzie opracowania przez podmiot doradczy kompleksowej 2 lub 3 letniej usługi doradczej.

Działaniem stanowiącym poważne wyzwanie dla publicznego doradztwa rolniczego będzie „**Współpraca**”. Jest to działanie mające realizować priorytet dotyczący transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich. W ramach tego działania wspierane będą działania grup operacyjnych na rzecz innowacji. Grupy takie mogą powstawać w celu opracowania i wdrożenia konkretnej operacji.

W zakresie realizacji operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju „**Leader**”, jak wskazano w programie PROW 2014-2020 szczególnie istotna rola ośrodków doradztwa rolniczego przypadać powinna na działania mające na celu aktywizację i pomoc dla osób planujących rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej oraz odchodzących z rolnictwa. W działaniach tych mieści się także aktywizacja bezrobotnych oraz grup defaworyzowanych.

Publiczne doradztwo przykłada coraz większą rolę do tego typu działań. Znajduje to odbicie np. w programie działalności PODR w Gdańsku, w którym zapisano wielozakresowe zadania mające na celu aktywizację mieszkańców obszarów wiejskich w kierunku pozarolniczych form aktywności zawodowej.

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dziękuję za uwagę

Aleksander Mach
Dyrektor
PODR w Gdańsku